

Tanzania, Burundi zaitwa kujiunga viza ya pamoja kwa watalii

Sokwe ni moja ya vivutio vingi nya kitalii vilivypo katika mbuga za wanyama katika nchi za Afrika Mashariki. **Picha na Maktaba**

Alawi Masare, Mwananchi

Akiwa na viza ya pamoja ya utalii kutoka Jumuiya ya Afrika Mashariki (EAC), mtalii anaweza kutembelea nchi yoyote katika jumuia hii lakini siyo Tanzania wala Burundi.

Nchi hizo mbili zilikataa kujiunga na mfumo huu tangu ulipoz-induliwa mwanzoni mwa mwaka 2014 na nchi tatu za Uganda, Kenya na Rwanda ambazo ziliamua kuen-delea na mpango huo.

Viza ya pamoja ya utalii ilianzishwa ili kurahisisha upatikanaji wake kwa watalii, hivyo kuifanya Jumuia kama nchi moja na pia kupunguza gharama za uin-giaji.

Kwa sasa, viza hiyo inayotumika kwa siku 90, inagharimu dola za Marekani 100 badala ya 150 zilizokuwa zikitozwa na kila nchi na watalii wanawea kuiomba katika ofisa yoyote ya uhamiaji ya Uganda, Kenya na Rwanda au kwenye mtandao wa internet. Burundi na Tanzania bado hazijajiunga na mpango huo.

Hata hivyo, shinikizo linajitokeza kutoka taasisi za sekta ya umma na binafsi, ni kwa Tanzania na Burundi kuijiunga na mpango huo ili iwe rahisi kuitangaza Afrika Mashariki kama kituo kimoja cha utalii. Ukanda wa Afrika Mashariki una vivutio mbalimbali vya asili ambayo baadhi yao viro katika orodha ya maajabu ya Afrika.

Baadhi ya wadau wa sekta ya utalii wanasema kwamba Tanzania na Burundi zisidhani kwamba "zinaishi kwa kutengwa" na kwamba nchi hizo mbili zinat-akiwa kuijiunga, ili kupunguza gharama watalii kuingia na hivyo

SAUTI ZA WANANCHI

Marick Manyamba:

Ili kujenga mazingira mazuri ya biashara, Serikali inatakiwa kuandaa kongamamo kati ya wafanyakia shara wadogo na wakubwa ili kujenga urafiki kati yao, kwa lengo la kupunguza kodi ambazo sio za lazima kwa biashara ndogo ndio wananchi wengi wa kipato cha chini waweze kumudu na kupata faida ambayo itawawezesha kulipa kodi kwa wakati.

Javan Adika:

Ili kuboresha mazingira ya biashara nchini, kuwa na mahali pamoja ambapo leseni zote zinalipiwa na kutolewa, pamoja na kodi na tozo zote. Leseni zote zipatikane ndani ya muda usiozidi siku tatu baada ya mwombaji kutimiza masharti yote. Wafanyakia shara wasitozwe kodi hadi wafanye biashara kwa angalau mwaka mmoja

kuvutia wageni wengi zaidi Afrika Mashariki.

Utaratibu huu wa viza ya pamoja unalenga kurahisishia watalii kuingia katika nchi zote na hivyo kutengeneza mazingira ya wao kutumia fedha wakati wanapozuru vivutio mbalimbali katika nchi yoyote mwanachama.

"Ningependa kuwaambia kaka na dada zetu kutoka nchini Tanzania na Burundi kwamba tuko katika mkoaa mmoja na wanapossa kuijiunga ili tufanye jitihada za

pamoja kutangaza vivutio vyetu kama kituo kimoja cha utalii," anasema Stephen Asimwe, Ofisa Mtendaji mkuu wa Bodii ya Utalii Uganda wakati akitangaza kuanza kwa maonyesho ya pili ya utalii wa Uganda hivi karibuni.

Naye mwenyekiti wa Jukwaa la Utalii Afrika Mashariki (EATP), Manzi Kayihura, anasema: " Wanapaswa kutambua kwamba sisi hatushindani bali tunashirikiana katika kuitangaza jumuia yetu."

EATP imeanzishwa kwa misingi ya kukuza utalii wa ndani na baina ya nchi, utetezi, masoko, pamoja na kugawana taarifa za kiutafiti.

Uganda ambayo inalenga kufikia watalii milioni 1.5 ndani ya miaka mitano ijayo, ilikuwa mwenyejji wa wadau wa huduma za kitalii wapatao 40 kutoka duniani kote, ambayo walitembezwa katika vivutio mbalimbali nchini humo.

Uganda iliwayoresha vivutio vyake vya utamaduni kama vile jamii ya Batwa wanaopatikana eneo la Mgahinga na kituo cha Ndere ambacho huburudisha kwa nyimbo na michezo yenye elimu tele.

Safari hiyo pia ilihuisha pia utafutaji sokwe, wanyama wanaofana na binadamu ambayo hupatikana Uganda na Rwanda kwa nchi za Afrika Mashariki.

Wadau hao walijumuisha

waandishi wa habari, bodi za utalii na watoa huma za utalii kutoka ndani na nje ya Afrika.

Mkurugenzi wa Sigo Adventures and Tours, kutoka Lusaka, Zambia Walter Joe Syakalonga, anadhani nchi zote za Afrika Mashariki zina usoefu tofauti.

"Nimesikia watu wakijaribu kulinganisha kuonekana kama mashindano, lakini nadhani itakuwa si vizuri kushindana ndani ya kanda. Pamoja na ukweli kwamba baadhi ya vivutio vinapatikana katika nchi zote mbili, usoefu ni tofauti. Uganda na Rwanda wana sokwe lakini ladha ni tofauti, anasema.

Sekta binafsi Tanzania

Wakati Serikali ya Tanzania bado inaendelea na msimamo wake wa kubaki nje ya mfumo wa viza ya pamoja, sekta binafsi nchini haioni sababu ya kuwa na wasiwasu kuhusu hilo.

Sekta binafsi inaitaka Serikali kufanya tathmini au kufanya utafuti ili kujiridhisha jinsi mfumo huo unaweza kuongeza au kupunguza mapato ya utalii na kufanya uamuzi lakini ina matumaini kwamba watalii wataongezeka.

"Tayari Tanzania ni ghali katika viwanja vya ndege na kufanya karibu asilimia 70 ya watalii wake kuja kuititia Kenya. Viza ghali ni gharama nyingine ambayo nadhani itakatisha tamaa wasafiri,"

anasema Mkurugenzi mtendaji wa Taasisi ya Sekta Binafsi Tanzania (TPSF), Godfrey Simbeye.

Anaongeza: "Tanzania ina vivutio vingi kiasi kwamba kila mgeni ajaye katika nchi wanachama wa Jumuiya ya Afrika Mashariki angewenda kuviona kabla ya kuondoka. Hivyo, hata kama mapato ya viza yatapungua, itafidiwa na ongezeko la watalii ambaa watatumia pesa katika hoteli zetu."

Mgawanyo ulivy

Kwa usherikiano unaoendelea Kati ya nchi tatu zinazoshirikiana mpaka sasa, mgawanyo wa mapato umetengenezewa utaratibu wake. Nchi yoyote itakayopokea mgeni inapata asilimia 40 ya kiasi chote kitakachopatikana.

Miongoni mwa vikwazo vilivyochelewesa Tanzania kuijiunga kwenye makubaliano hayo, inaelezwa kuwa ni kuupitia utaratibu huo na kuona namna itavyoongeza idadi ya wagensi inapokea kila mwaka kwa kuzingatia sekta yake ya anga inayosuasua ikilinganishwa na ile ya Kenya.

Miongoni mwa mataifa yanayounda EAC, Kenya ina usafiri makinii wa anga ambayo ndio kichocheo kikubwa cha kufanikisha ukuaji wa utalii duniani. Shirika la Ndege la Tanzania ni kama halipo kwa sasa baada ya kutokuwa na ndege hata moja inayofanya safari.

UKURASA HUU UMEDHAMINIWA NA

BEST-Dialogue

Doing business, let's make it easy - and fair
Kufanya biashara kwa haki - bila vikwazo